

Провідним у підготовці дизайнерів є метод художньо-професійних задач, який має на увазі цілеспрямовану організацію діяльності студентів щодо вирішення навчальних проблемних ситуацій, яка передбачає: виявлення утруднення, формулювання проблеми, висування завдання, постановку задачі, її розв'язання, аналіз результатів. Отже, одним із факторів підвищення якості освіти та становлення майбутнього професіонала є правильно підібрані методи навчання та активна позиція студента, як демонстрація бажання усвідомити весь оновлений зміст.

Актуальним напрямом подальшого дослідження з порушеної теми є розгляд проблеми навчання фахівців у контексті компетентісного підходу, та вивчення найбільш ефективних інноваційних методів, які будуть актуальними для підготовки професіоналів мистецьких спеціальностей.

Список використаних джерел:

1. Проект Стратегії реформування вищої освіти в Україні до 2020 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://osvita.ua/doc/files/news/438/43883/HE_Reforms_Strategy_11_11_2014.pdf
2. Вачков И.В. Основы технологии группового тренинга / И.В. Вачков. – М. : Ось-89, 1999. – 250 с.

Мосорук Ю.І.

студентка;

Цуруль О.А.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова*

ОРГАНІЗАЦІЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТТЯХ З БІОЛОГІЇ В ОСНОВНІЙ ШКОЛІ

Провідним завданням вітчизняної системи освіти є створення умов для реалізації особистості учня, розвитку його здібностей і обдарувань. На це орієнтує Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти [2]. Його реалізація в освітньому процесі з біології зумовлює

необхідність впровадження активних методів та форм роботи. Значний дидактичний потенціал має ігрова діяльність, яка забезпечує гармонійний розвиток особистості й самореалізацію учня, формування мотивації до навчання, формування потреби в знаннях, активного інтересу, удосконалення знань, вмінь і навичок.

Об'єкт дослідження: освітній процес з біології у закладах загальної середньої освіти.

Предмет дослідження: методика організації ігрової діяльності на навчальних заняттях з біології в основній школі.

Мета: дослідити методичні особливості організації ігрової діяльності і можливість їх використання на навчальних заняттях з біології.

Для реалізації мети були поставлені такі завдання дослідження:

1. Здійснити аналіз психолого-педагогічної, методичної літератури та шкільної практики з проблеми організації ігрової діяльності на навчальних заняттях з біології в основній школі.

2. Охарактеризувати підходи до класифікації дидактичних ігор та методичні особливості їх проведення.

3. Розробити інструктивно-методичні матеріали для організації ігрової діяльності на навчальних заняттях з біології – б та здійснити їх апробацію.

Провідним засобом подолання відчуженості учнів від навчання є використання ігрових методів, методичних прийомів та технологій, які пробуджують прагнення до пізнавальної та творчої діяльності.

Теоретичні основи організації ігрової діяльності обґрунтовані у дослідженнях відомих педагогів та психологів: Л.С. Виготського, В.М. Вундта, О.С. Газмана, С.У. Гончаренка, Д.Б. Ельконіна, О.М. Леонтьєва, А.С. Макаренка, С.Л. Рубінштейна, Г.К. Селевка, В.О. Сухомлинського, Ф.В. Фребеля та ін.

Проблема ефективної організації ігрової діяльності в освітньому процесі з біології є предметом досліджень методистів та творчих вчителів: О.К. Богданової, О.Д. Гончара, Л.К. Грицюк, Л.А. Завацької, О.М. Кулініч, І.В. Мороза та ін.

Ключова ідея організації ігрової діяльності навчання біології полягає у тлумаченні цього способу побудови освітнього процесу як оптимального для розвитку особистості, наділеної суб'єктивними

властивостями (незалежність, свобода вибору, рефлексія, саморегуляція, життєтворчість та ін.).

Основна теза сучасної організації ігрової діяльності: «Гра виступає як засіб пізнання, як засіб розвитку поведінки людини, її розумових дій та мотиваційно-споживацької сфери» [1, с. 139].

У межах дослідження були розроблені та апробовані авторські інструктивно-методичні матеріали, які передбачають організацію ігрової діяльності з різною дидактичною метою, а також проведено анкетування (два діагностичні зрізи: перший – на завершальному етапі стандартного уроку «Будова тваринної клітини», другий – на завершальному етапі уроку «Бактерії – найменші одноклітинні організми», який був стандартним у 6-А класі та насичений ігровими методами і прийомами у 6-Б та 6-В класах (табл. 1)).

Анкети містили рефлексивні запитання, адже рефлексія – це механізм зворотнього зв'язку щодо якості ходу і результатів освітнього процесу. Досягнення мети ґрунтується на розвитку рефлексивних умінь учнів, тому що рефлексія як усвідомлення мотивів власних дій не тільки відіграє особливу роль в освітньому і пізнавальному процесах, а й дає поштовх актуалізації глибинних структур особистості, сприяючи її саморозвитку [3, с. 34]. При узагальненні результатів анкетування ми використовували такі показники, як: *Абс.* – абсолютна кількість учнів та *Відн.* – відносна кількість учнів (%).

Аналіз одержаних результатів дає підстави для висновків про позитивну динаміку за більшістю показників, а отже, і позитивний вплив на учнів розроблених інструктивно-методичних матеріалів, що передбачають організацію ігрової діяльності учнів основної школи на навчальних заняттях з біології.

Виявлена позитивна динаміка переконливо доводить, високу ефективність ігрової діяльності щодо формування в учнів системи цілісних біологічних знань, мотивації до навчання, гармонійного розвитку особистості, креативності, творчості та пізнавального інтересу.

Таблиця 1

Результати анкетування учнів 6-х класів

№ з/п	Запитання	Варіанти відповідей	Кількість учнів					
			6-А		6-Б		6-В	
			Абс.	Відн.	Абс.	Відн.	Абс.	Відн.
1	Мій настрій на початку уроку	Гарний	19	86,3	18	85,7	20	86,9
		Поганий	3	13,7	3	14,3	3	13,1
2	Матеріал уроку для мене був	Зрозумілим	18	81,8	19	90,4	22	95,6
		Незрозумілим	4	18,2	2	9,6	1	4,4
3	Матеріал уроку для мене був	Корисним	20	90,9	20	95,2	22	95,6
		Некорисним	2	9,1	1	4,8	1	4,4
4	Урок мені здався	Цікавим	19	86,4	20	95,2	22	95,6
		Нудним	3	13,6	1	4,8	1	4,4
5	Урок здався мені	Коротким	12	54,5	13	61,9	14	60,8
		Довготривалим	10	45,5	8	38,1	9	39,2
6	За урок я	Не втомився/лася	14	63,6	15	71,4	17	73,9
		Втомився/лася	8	36,4	6	28,6	6	26,1
7	Своєю роботою на уроці я	Задоволений/на	12	54,5	13	61,9	17	73,9
		Незадоволений/на	10	45,5	8	38,1	6	26,1
8	На уроці я був/була	Активним/ною	5	22,7	5	23,8	12	52,2
		Пасивним/ною	17	77,3	16	76,2	11	47,8
9	Мій настрій наприкінці уроку	Поліпшився	18	81,8	17	80,9	21	91,3
		Погіршився	4	18,2	4	19,1	2	8,7
10	Домашнє завдання мені здалося	Легким	14	63,6	19	90,4	18	78,2
		Важким	8	36,4	2	9,6	5	21,8
11	Домашнє завдання мені здалося	Цікавим	17	77,2	17	80,9	20	86,9
		Нецікавим	5	22,8	4	19,1	3	13,1
12	Вправи «Знайди помилку», «Встанови відповідність»	Мені подобаються	-	-	18	85,7	20	86,9
		Мені не подобаються	-	-	3	14,3	3	13,1
13	Виконувати «ігрові вправи» мені	Цікаво	-	-	18	85,7	22	95,6
		Нецікаво	-	-	3	14,3	1	4,4
14	Виконувати «ігрові вправи» мені	Подобається	-	-	18	85,7	23	100
		Не подобається	-	-	3	14,3	0	-

Список використаних джерел:

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – Київ: Либідь, 1997. – 376 с.
2. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF>
3. Ткачук О. Розвиток рефлексивних умінь учнів / О. Ткачук // Педагогічна тека. – 2013. – № 254. – С. 33–35.

Токмань В.В.

викладач,

Сумський національний аграрний університет

МЕТОДИЧНІ ПРИНЦИПИ ІНТЕНСИВНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У ході розвитку методики навчання іноземним мовам, змінювали один одного кризи дефіциту і «надвиробництва» ідей, необхідних для формування нового методологічного спрямування. Наприклад, перехід до комунікативного навчання здійснювався в умовах явної нестачі плідних і справді нових ідей. Криза викликала до життя активний методологічний і методичний пошук, який сприяв розвитку сучасних методичних концепцій навчання іноземних мов.

Для того щоб зрозуміти, на чому ґрунтуються сучасні методики навчання англійської мови, необхідно докладно розглянути методичні принципи, які лежать в основі цих методик.

У структуру комунікативного методу входять пізнавальний, розвиваючий і навчальний аспекти, які спрямовані на виховання студента. З огляду на це і зміст поняття «комунікативності», а також багатогранність системи навчання, можна сформулювати такі методичні засади комунікативної методики:

– Принцип оволодіння всіма аспектами іншомовної культури через спілкування. Комунікативний метод вперше висунув положення про те, що спілкування слід навчати тільки через спілкування. У цьому випадку